

ASIA Syyttäjänviraston menettely asiakirjapyyntöön vastaamisessa**KANTELU**

Kantelija on oikeuskanslerinvirastoon 14.6.2017 saapuneessa kantelussaan arvostellut Länsi-Uudenmaan syyttäjänviraston menettelyä asiakirjapyyntöön vastaamisessa. Kantelijan mukaan hän ei ole saanut vastausta 10.5.2017 toimittamaansa asiakirjapyyntöön, jossa hän on pyytänyt syyttäjänvirastosta saamiensa diaaritietojen perusteella kolmea eri sähköpostiviestiä mahdollisine liitteineen.

SELVITYS

Länsi-Uudenmaan syyttäjänvirasto on antanut asiassa lausunnon ja selvitykset. Jäljennökset mainituista asiakirjoista toimitetaan kantelijalle tiedoksi tämän päätöksen liitteinä.

RATKAISU**Säännökset**

Perustuslain 108 §:n mukaan oikeuskanslerin tulee valvoa, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa.

Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) 14 §:n 3 momentin mukaan jos virkamies kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa asiakirjasta, hänen on muun ohella ilmoitettava tiedon pyytäjälle kieltäytymisen syy ja annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi sekä tiedusteltava asian kirjallisesti vireille saattaneelta tiedon pyytäjältä, haluaako hän asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi. Pykälän 4 momentin mukaan asiakirjapyyntöä koskeva asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Arviointi ja johtopäätökset

Kantelija on saadun selvityksen mukaan 1.3.2017 pyytänyt Länsi-Uudenmaan syyttäjänvirastoa toimittamaan sähköpostitse tietyn asian diaaritiedot. Kantelijalle on 3.3.2017 toimitettu diaaritiedot siltä osin kuin ne ovat olleet julkisia. Samalla kantelijalle on kerrottu, että hän on mainitussa asiassa asian ja asiakirjojen julkisuuden suhteen ulkopuolisen asemassa. Kantelija on lähettänyt asiaan liittyviä jatkotiedusteluja, muun ohella 2.5.2017. Syyttäjänvirasto on 3.5.2017 kantelijalle lähettämässään vastauksessa viitannut 3.3.2017 antamaansa vastaukseen. Tämän jälkeen kantelija on 10.5.2017 pyytänyt syyttäjänvirastolta samaan asiaan liittyvät kolme sähköpostiviestiä.

Länsi-Uudenmaan syyttäjänvirasto viittaa antamassaan lausunnossa 3.3.2017 sekä 3.5.2017 kantelijalle lähettämiinsä vastauksiin, joissa on selvitetty kantelijan asemaa sekä oikeutta asiakirjamateriaaliin. Syyttäjänvirasto toteaa lausunnossaan, ettei kantelija ole ilmeisesti ymmärtänyt saamiaan vastauksia. Lisäksi syyttäjänvirasto viittaa 13.3.2017 kantelijalle lähettämäänsä vastaukseen, joka liittyy samaan asiakokonaisuuteen, muttei kantelijan 10.5.2017 toimittamaan asiakirjapyyntöön. Syyttäjänvirasto katsoo menetelleensä asiassa asianmukaisesti ja toimittaneensa kantelijalle ne tiedot, jotka hänelle on voitu toimittaa.

Länsi-Uudenmaan syyttäjänviraston lausunnosta ja selvityksestä on pääteltävissä, ettei kantelijan 10.5.2017 toimittamaan asiakirjapyyntöön ole vastattu lainkaan. Kantelijalle on aiemmin samassa asiakokonaisuudessa selvitetty hänen asemaansa ja oikeuttaan asiakirjamateriaaliin. Syyttäjänvirasto on lausunnossaan todennut, ettei kantelija ole ilmeisesti ymmärtänyt ennen asiakirjapyyntöään saamiaan vastauksia. Tämäkin seikka huomioon ottaen en pidä riittävänä, että kantelijalle on ennen kantelun kohteena olevaa asiakirjapyyntöä yleisellä tasolla selvitetty hänen oikeuttaan asiakirjamateriaaliin.

Mikäli kantelijan pyytämä aineisto on sisältänyt salassa pidettävää tietoa tai muutoin tietoa, jota kantelijalle ei ole voitu toimittaa, olisi asiassa tullut menetellä julkisuuslain edellyttämällä tavalla ja ilmoittaa kantelijalle tiedon toimittamisesta kieltäytymisen syy ja annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen valituskelpoisella päätöksellä ratkaistavaksi.

Toimenpiteet

Kiinnitän Länsi-Uudenmaan syyttäjänviraston huomiota viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:n säännöksiin asiakirjapyyntöjen käsittelystä.

Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen päätöksestäni Länsi-Uudenmaan syyttäjänvirastolle.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Kimmo Hakonen

Esittelijä

Pia Tulkki-Ansinn